

nikdy nebyli a proto se poměru toho a zvláště nějakého zániku hostinské koncese, které žalovanému ani nepropachtovali, dovolávati nemohou.

Čís. 3396.

Přípustnost pořadu práva pro pensijní nároky zaměstnanců státních drah, již nejsou státními zaměstnanci ve smyslu organ. statutu pro železniční správu.

(Rozh. ze dne 15. ledna 1924, R II 498/23.)

Bývalý železniční lékař domáhal se na pensijním fondu československých státních drah zjištění, že žalovaný fond jest povinen započítati žalobci dalších 5 let do služební doby a vyměřiti mu dle toho výslužné. Žalovaný namítl nepřípustnost pořadu práva, kteroužto námitku procesní soud první stolice zamítl usnesením, pojatým do rozsudku, vyhovujícího žalobě. Odvolací soud zrušil rozsudek i s předchozím řízením a odmítl žalobu. Důvody: Soud první stolice zaujal stanovisko, že se jedná o nárok soukromoprávní, o němž ve smyslu dřívějšího statutu pensijního ústavu pro úředníky státních drah rakouských přísluší rozhodovati v poslední stolici ministerstvu železnic jako straně, jakž prý to také uznal nejvyšší správní soud ve svém nálezu ze dne 1. července 1921, čís. 8638/21. Odvolací soud tohoto právního názoru nesdílí. Pro posouzení důvodnosti námitky nepřípustnosti pořadu práva třeba bráti v úvahu tato zákonná ustanovení. V §u 75 odstavec druhý zákona ze dne 16. prosince 1906 čís. 1 ř. zák. na rok 1907 bylo stanoveno, že rozhodnutí, kterým bylo rozhodnuto o nárocích pojištěnců, lze napadati žalobou u příslušného rozhodčího soudu podle §u 76 cit. zákona. Císařským nařízením ze dne 25. června 1914, čís. 138 ř. zák. o pensijním pojišťování zřízců bylo toto ustanovení §u 75 zákona ze dne 16. prosince 1906, čís. 1 ř. zák. na rok 1907 změněno a ustanoveno, že výměrům, kterými se rozhoduje o nárocích pojištěnců, může býti odporováno toliko žalobou u příslušného rozhodčího soudu (§ 76) pokud se týče u příslušného řádného soudu (§ 65 čís. 3) v neprodlužitelné lhůtě 6 měsíců po doručení výměru. Zákonem ze dne 5. února 1920, čís. 89 sb. z. a n. bylo ustanovení §u 75 odstavec druhý cit. zákona změněno a ustanoveno, že takovým výměrům může se odporovati toliko žalobou u příslušného rozhodčího soudu (§ 76) v neprodlužitelné lhůtě šesti měsíců po doručení výměru. V prováděcím nařízení ze dne 29. prosince 1921 čís. 506 sb. z. a n. v §u 9 čís. 8 k zákonu ze dne 5. února 1920, čís. 89 sb. z. a n. se stanoví, že pro žaloby podle obdoby §u 75 odstavec druhý zákona jest příslušný rozhodčí soud zemské úřadovny II. všeobecného pensijního ústavu v Brně. Ze srovnání těchto zákonných ustanovení plyne, že zákonodárce úmyslně chtěl rozhodování otázky, zda pojištěnci nárok vůči pojišťovně přísluší, z pořadu práva vyloučiti a vyhraditi rozhodčímu soudu. Jinak nebylo by vysvětlitelné, že ustanovení »pokud se týče u příslušného řádného soudu« ob-

sažené v Šu 75 cis. nař. ze dne 25. června 1914, čís. 138 ř. zák. bylo zákonem ze dne 5. února 1920, čís. 89 sb. z. a n. zrušeno. V tomto případě žádá se o zjištění, že žalovaný fond jest povinen, započítati žalobci dalších pět let do doby služební a vyměřiti mu dle toho jeho výslužné. Jest to žaloba, kterou se domáhá žalobce výroku o pensijním svém nároku, a o tomto nároku může rozhodovati ve smyslu ustanovení Šu 75 zákona ze dne 5. února 1920, čís. 89 sb. z. a n. (nařízení ze dne 29. prosince 1921, čís. 506 sb. z. a n.) jen příslušný rozhodčí soud zemské úřadovny II. všeobecného pensijního ústavu v Brně.

N e j v y š š í s o u d zrušil usnesení odvolacího soudu a uložil mu, by, nepřihlížeje k použitému důvodu zmatečnosti, o odvolání dále jednal a znovu rozhodl.

D ů v o d y:

Rekurs jest oprávněn, neboť nelze schváliti názor odvolacího soudu, který uznal námitku nepřipustnosti pořadu práva odůvodněnou a z toho důvodu rozsudek prvního soudu i jednání jemu předcházející zrušil. Nelze sice stěžovateli přisvědčiti v tom, že, míní-li soud odvolací, že by sporná věc příslušela výlučně na rozhodčí soud zemské úřadovny II. všeob. pensijního ústavu v Brně, není tím odůvodněna uplatněná námitka nepřipustnosti pořadu práva, neboť nepřislusnost právního pořadu jest tu již i tehdy, když věc na soud vznesená jest vyňata v pravomoci řádných soudů (§ 1 j. n.). Usnesení jest však nesprávné v tom směru, že by k projednání a rozhodnutí byl výlučně příslušným jmenovaný rozhodčí soud, a základní právní omyl jeho spočívá v tom, že se sporná otázka řeší dle zákonů, které se na případ vůbec nehodí. Zákony ze dne 16. prosince 1906, čís. 1 ř. zák. na rok 1907, čís. nař. ze dne 25. června 1914, čís. 138 ř. zák. a zákon ze dne 5. února 1920, čís. 89 sb. z. a n., z nichž soud druhé stolice názor svůj odvozuje, jednají o pensijním pojištění zřizenců ve službách soukromých a některých zřizenců ve službách veřejných a z pojistné povinnosti těmito zákony upravené jsou výslovně vyňati zaměstnanci podniků a ústavů provozovaných nebo zaručených státem, mají-li normální pensijní nároky, které jsou spojeny s místem jimi zastávaným (§ 23 zákona ze dne 5. února 1920, čís. 89 sb. z. a n. a srovnej § 2 (4) zákona ze dne 16. prosince 1906, čís. 1 ř. zák. na rok 1907 a § 2 (6) zákona ze dne 25. června 1914, čís. 138 ř. zák. dříve platných). Zaměstnanci státních a státem provozovaných drah, k nimž žalobce nesporně náleží, požívají starobního a invalidního pojištění u »pensijního fondu českoslov. státních drah« založeného při státní železniční správě na stanovách vydaných výnosem ministerstva železnic ze dne 27. prosince 1921, jež zastupuje ministerstvo železnic, pokud se týče příslušné ředitelství státních drah, a nepodléhají tedy pojistné povinnosti dle shora cit. zákonů, důsledkem čehož nelze se pro projednávanou spornou věc co do otázky příslušnosti dovolávati předpisů §§ 65, 75 a 76 cit. zákonů, jak činí soud druhé stolice. Stejně mylným jest poukaz na § 9 čís. 8 prováděcího nařízení ze dne 29. prosince

1921, čís. 506 sb. z. a n., jež vydáno bylo na základě Šu 2 a zákona čís. 89/20 a upravuje pensijní pojištění v Šu 1 blíže určených zaměstnanců drah sloužících veřejné dopravě a jejich ústavů, pokud nejsou pojištěni dle zákonů z předu citovaných; nařízení toto netýká se zřejmě zaměstnanců státních drah, jak o tom svědčí zejména § 7 cit. nař., v němž se praví, že pojištění zaměstnanců státních drah je opatřeno dle zvláštních předpisů pensijním fondem státních drah a že ustanovení §§ 4—6 nařízení se na ně nevztahuje. Pro peněžní nároky zaměstnanců státních drah, jimž dle Šu 19 organ. statutu pro železniční správu ze dne 19. ledna 1896, čís. 16 ř. zák. vlastnost státních zaměstnanců nepřisluší a pro něž důsledkem toho dvor. dekret ze dne 16. srpna 1841, čís. 555 sb. z. s. platnosti nemá, jsou tudíž příslušny soudy řádné (srv. rozhodnutí otištěná v komentáři Neumann I. k Šu 1 j. n. na str. 45, vyd. 1914).

Čís. 3397.

Na stavbu, zbudovanou na cizí půdě, jest vésti exekuci dle předpisů o exekuci na nemovitosti.

(Rozh. ze dne 15. ledna 1924, R II 499/23.)

Cihelna, o níž šlo ve sporu, byla vystavěna pachtýřem na spachtovaném pozemku. K vydobytí pohledávky proti pachtýři navrhl vymáhající věřitel exekuci vnucenou dražbou cihelny. Soud prvního stolu zamítl exekuční návrh, poněvadž stavba, o níž jde, není ani nemovitostí ve smyslu zákona, ani nemovitostí, nezapsanou v knize pozemkové, nýbrž stavbou, která dle úmyslu stran neměla se státi příslušenstvím pozemků, na kterých byla zřízena, a proto ve smyslu dotyčných ustanovení zákona se jí také nestala, takže nepřipustnou jest navržená vnucená dražba, která předpokládá věc nemovitou (nemovitost). Podotýká se, že předmětem exekuce může býti jen právo nájemní, příslušející povinnému proti vlastníku pozemku, poněvadž základem pro právní poměr mezi vlastníkem pozemku a vlastníkem stavby jest pachtovní smlouva, na jejímž základě byla cihelna zřízena. Rekursní soud exekuci povolil. Důvody: Přisvědčiti jest právnímu názoru prvního soudce, že stavba, o kterou jde, zřízená na základě pachtovní smlouvy na cizí půdě, tedy ne v tom úmyslu, by povždy na ní zůstala, jest věcí movitou, jakž jde na jevo z Šu 297 obč. zák. a z nadpisu v Šu 431 obč. zák. a v §§ 436, 451 odstavec druhý obč. zák. Přes to lze takové stavby exekučně zciziti jen vnucenou dražbou. To jde na jevo z povahy věci, z třetí dílčí novely k obecnému zákoníku občanskému, která směřuje k tomu, by s nemovitostmi, jež nejsou zapsány v knihách, a stavbami bylo stejně nakládáno, a z materialii k třetí dílčí novele k obecnému zákoníku občanskému, ve kterých se výslovně poukazuje na §§ 133, 134 ex. ř. (str. 167), pokud se tkne vnuceného zcizení nemovitostí, v knihách nezapsaných, a staveb na cizí půdě. Nelze též přisvědčiti názoru prvního soudu, že předmětem exekuce může býti jen právo pach-